

Thema
Vermogen

ING Financieel fit Barometer bereikt nieuwe recordstand
Nederlanders te somber over
'hogere' vermogensbelasting

Financieel fit Barometer op recordstand

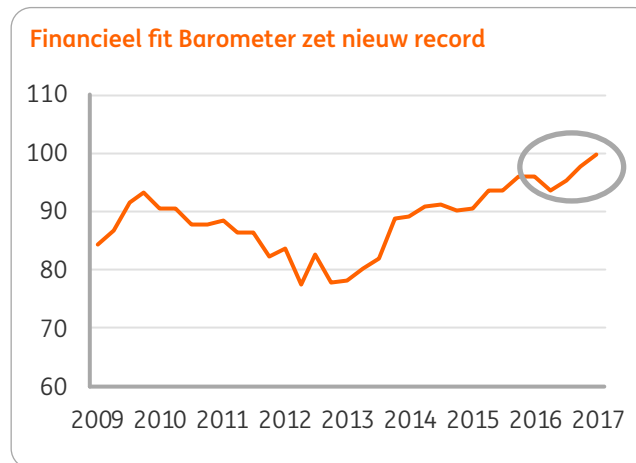

Thema Vermogen

- Nederlandse huishoudens zijn steeds positiever over hun financiële situatie: de ING Financieel fit Barometer stijgt voor het derde kwartaal op rij. Nu Nederlandse huishoudens beter rondkomen houden ze meer geld over om te sparen, schulden mee af te lossen of om te beleggen.
- Veel Nederlanders zijn somberder dan nodig over de aanpassingen van de vermogensrendementsheffing. Slechts 7% van de Nederlandse huishoudens denkt erop vooruit te gaan. In het echt is deze groep naar schatting drie keer zo groot (21%).
- De aanpassing van de heffing zal vermoedelijk niet leiden tot risicovoller gedrag: de meeste huishoudens die een hogere vermogensbelasting verwachten zijn niet van plan hun spaar- en beleggingsgedrag te veranderen.
- Het aantal beleggers neemt wel weer wat toe: 20% van de Nederlandse huishoudens belegt een deel van het vermogen. Velen vinden beleggen echter te risicovol en ingewikkeld.

Financieel fit Barometer blijft stijgen

De ING Financieel fit Barometerstand is wederom gestegen. In het eerste kwartaal van 2017 werd een stand van 100 punten bereikt. Dat is de derde stijging op rij en de hoogste stand sinds het begin van de reeks. De stemming onder Nederlandse huishoudens is daarmee behoorlijk positief.

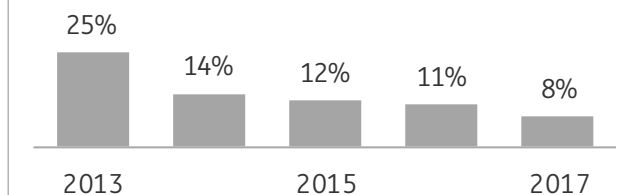
Bron: ING Economisch Bureau, Kantar TNS

Verwachtingen steeds positiever

Steeds meer Nederlanders zijn optimistisch over de toekomst, als het om hun financiële situatie gaat. Een op de acht Nederlandse huishoudens (12%) denkt over drie maanden makkelijker te zullen rondkomen dan nu. Deze groep is inmiddels anderhalf keer zo groot als de groep die juist een verslechtering verwacht (8%). Vooral het herstel op de arbeidsmarkt en de gematigde prijsstijgingen helpen huishoudens makkelijker rond te komen.

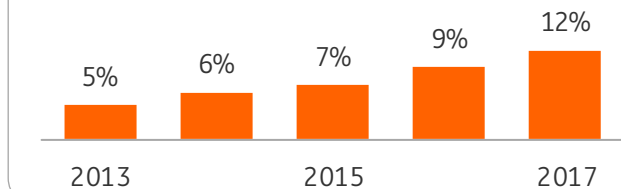
Minder Nederlanders verwachten verslechtering...

'Ik verwacht over drie maanden moeilijker rond te komen dan nu' (% huishoudens)

...en juist meer mensen anticiperen op verbetering

'Ik verwacht over drie maanden makkelijker rond te komen dan nu' (% huishoudens)

Bron: ING Economisch Bureau, Kantar TNS

Beleggen vinden velen nog spannend en ingewikkeld

Dalende trend in aantal beleggers gekeerd

Eén op de vijf Nederlandse huishoudens belegt

Huishoudens die makkelijker rond komen, houden vaak meer geld over om opzij te zetten. Zo kunnen zij sparen voor een bepaald doel - zoals een vakantie, auto of eigen woning - of voor later. Woningbezitters kunnen besluiten meer af te lossen op de hypotheek. Nu het beter gaat op de beurs neemt ook het aantal beleggende huishoudens weer toe. Tussen 2007 belegde nog een kwart van de Nederlandse huishoudens een deel van hun vermogen. In 2015 was dit afgenomen tot een op de zes, maar inmiddels groeit het aandeel weer.

Spannend en ingewikkeld

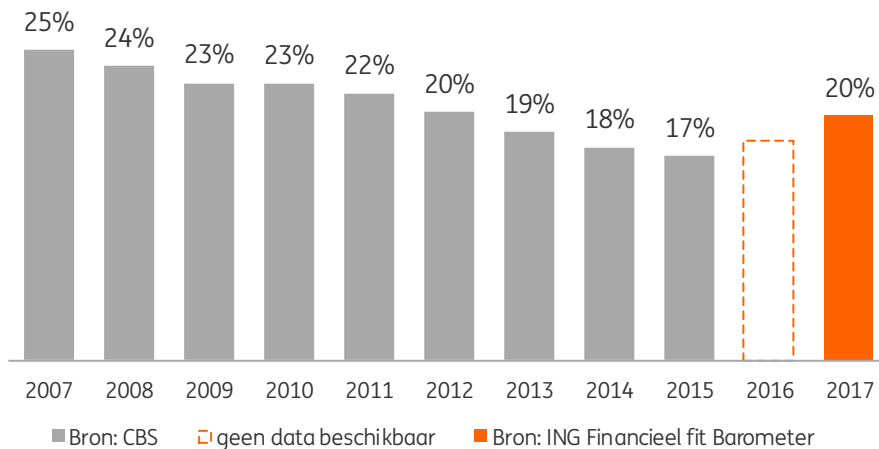
Toch belegt het overgrote deel van de Nederlandse huishoudens niet zelf*. Dit komt vooral omdat ze het spannend vinden of bang zijn om geld te verliezen. Maar ook de complexiteit van beleggen vormt voor velen een barrière: ruim een kwart van de Nederlanders met spaargeld geeft aan niet te beleggen omdat ze het 'te ingewikkeld' vinden. De kosten van beleggen zijn voor Nederlanders nauwelijks een reden om ervan af te zien. Evenmin denken ze dat beleggen minder oplevert dan sparen.

Passief beleggen met lange horizon

Er zijn verschillende mogelijkheden om beleggen minder spannend en ingewikkeld te maken, zo liet ING zien in een [eerdere studie](#). Zo verkleint een lange beleggingshorizon het risico op verlies, terwijl een passieve strategie het minder ingewikkeld maakt om te beleggen. Voor risicomijdende beleggers kan het langdurig volgen van een indexfonds zo een goede strategie zijn. Vanzelfsprekend zijn er nooit garanties, maar de risico's op verlies zijn beduidend lager.

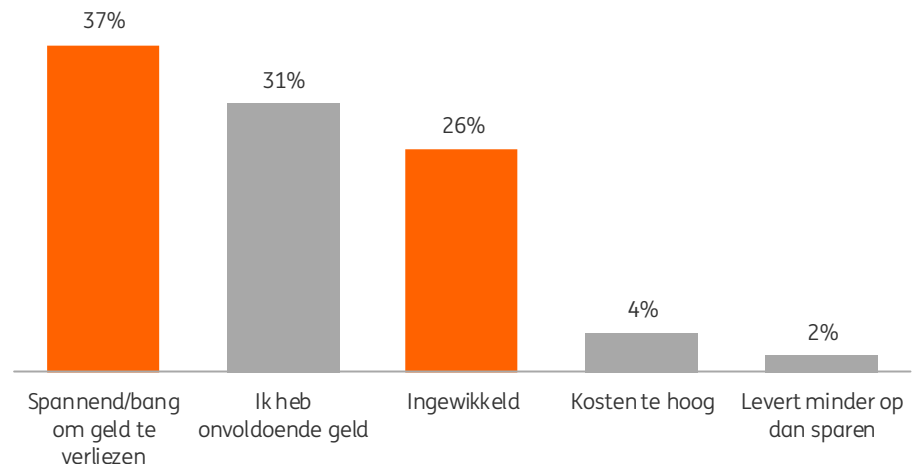
Aandeel beleggende huishoudens loopt weer iets op

% huishoudens dat belegt in aandelen en/of obligaties

Beleggen: Ingewikkeld en bang om te verliezen

Wat weerhoudt u ervan te beleggen? (% van huishoudens met spaargeld)

Bron: ING Economisch Bureau, Kantar TNS

Bron: ING Economisch Bureau, Kantar TNS, CBS

* indirect beleggen vrijwel alle huishoudens via pensioenfondsen

Weinigen zien voordeel van nieuwe tariefstructuur

Somberder dan nodig over vermogensbelasting

Weinig Nederlanders zien aanpassing als voordelig

Wanneer hun vermogen boven een bepaald bedrag uitkomt, zijn huishoudens verplicht vermogensrendementsheffing af te dragen. Dit jaar zijn de tarieven van deze heffing aangepast. Per saldo zijn Nederlandse huishoudens vrij somber over deze aanpassingen. Uit de ING Financieel fit Barometer blijkt dat slechts 7% van de huishoudens denkt dat de hervorming in hun voordeel uitpakt. De groep die verwacht dat de aanpassing nadelig zal uitwerken is groter (9%). Bijna een derde (31%) denkt dat ze evenveel belasting zullen betalen als voorheen. Een even grote groep geeft aan deze belasting niet te hoeven betalen.

Veel Nederlanders somberder dan nodig

Met deze inschatting zijn veel Nederlanders somberder dan nodig. Naar schatting zal in werkelijkheid slechts 4% van alle huishoudens over 2017 een hogere vermogensbelasting gaan betalen dan over 2016. Ruim 20% zal juist minder belasting gaan betalen. Deze groep is in het echt dus drie keer zo groot als de groep die *denkt* erop vooruit te gaan (7%). Driekwart van de huishoudens *hoeft* deze belasting helemaal niet te betalen, omdat ze onder de vrijstellingsgrens van 25 duizend euro per persoon blijven met hun vermogen. Dat zijn er flink meer dan het aantal dat *denkt* deze belasting niet te betalen. De vermogensbelasting over 2017 (peildatum 1 januari 2017) wordt in 2018 afgedragen.

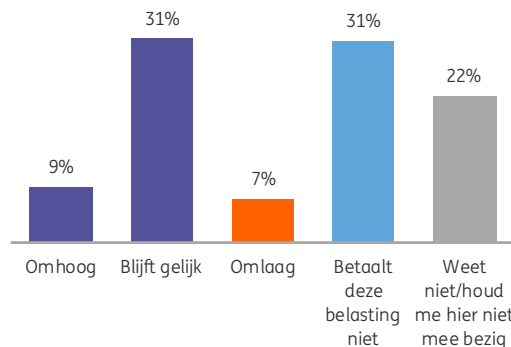
Tarieven vermogensrendementsheffing oud en nieuw

Box 3 vermogen	2016	2017
Tot €25.000 (2016: €24.437)	0	0
€25.000 - €100.000	1,2%	0,861%
€100.000 - €1 mln.	1,2%	1,380%
Meer dan €1 mln.	1,2%	1,617%

Bron: Belastingdienst

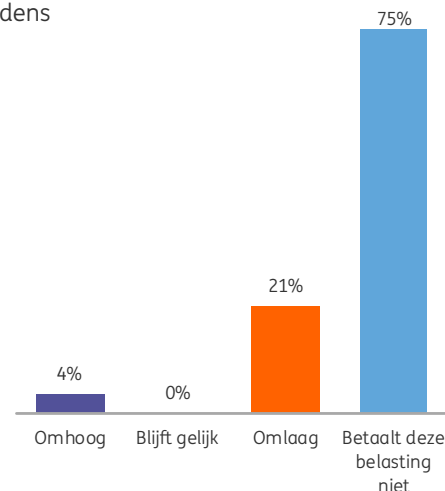
Slechts 7% verwacht voordeel van aanpassing...

'De belasting die ik/mijn huishouden betaal over mijn vermogen, gaat per 1 januari 2017...'

...maar naar schatting gaat 21% erop vooruit

Verandering te betalen vermogensbelasting, % huishoudens

Hogere belasting boven de 100 duizend euro?

Deze somberheid is mogelijk te verklaren door de manier waarop de tariefstructuur is opgebouwd. In plaats van één uniform tarief gelden er vanaf nu drie tarieven, afhankelijk van de hoogte van het vermogen (zie hierboven). Over het belastingjaar 2017 betalen huishoudens over het vermogen boven de 100 duizend euro per persoon méér vermogensbelasting dan voorheen. Dit leidt al snel tot de misvatting dat iemand met 110 duizend euro méér vermogensbelasting moet betalen. Maar per saldo draagt iemand met 110 duizend euro juist flink minder vermogensbelasting af. Alleen over het vermogen tussen de 100 duizend en de 110 duizend euro wordt namelijk een hoger tarief betaald. Voor het deel tussen de 25 en de 100 duizend wordt juist minder afgedragen dan voorheen.

Pas boven de 245 duizend euro per persoon nadelig

Aanpassing leidt niet tot risicovoller gedrag

Alleen zeer vermogenden gaan erop achteruit

In werkelijkheid gaan alle individuen met een vermogen tot 245 duizend euro er op vooruit ten opzichte van de oude regels. Voor fiscaal partners ligt de grens twee keer zo hoog, bij 490 duizend euro. Pas vanaf dat vermogen is de nieuwe tariefstructuur nadelig. Zeer weinig huishoudens hebben zo'n groot financieel vermogen achter de hand. Onderstaande figuur laat zien hoeveel voordeel of nadeel consumenten hebben als gevolg van de hervorming van de vermogensrendementsheffing.

Maximaal voordeel loopt op tot 522 euro

Voor individuen kan het voordeel ten opzichte van 2016 oplopen tot maximaal 261 euro (met een ton aan vermogen). Voor fiscaal partners is het maximale verschil ten opzichte van het oude stelsel zelfs 522 euro (voor paren met twee ton aan vermogen). Individuen met een box-3 vermogen zo tussen de 80 en de 135 duizend euro gaan er minimaal 200 euro op vooruit. Fiscaal partners met 160 tot 270 duizend euro betalen minimaal 400 euro minder vermogensrendementsheffing dan in 2016.

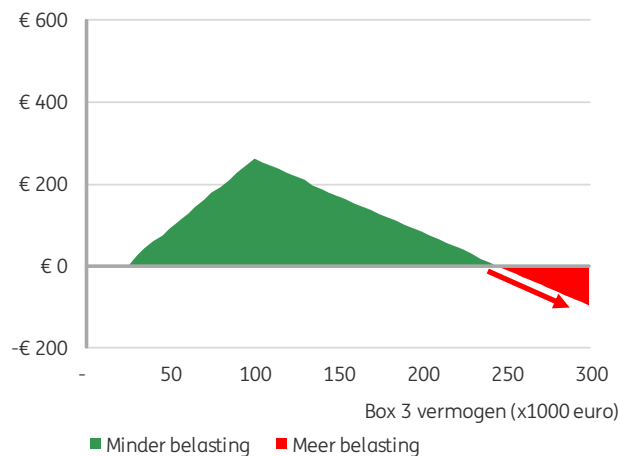
Aanpassing leidt niet tot risicovoller gedrag

Sommigen vrezen** dat mensen meer risico's zullen nemen met hun geld als gevolg van de veranderingen van de vermogensrendementsheffing. De ING Financieel fit Barometer vindt geen bewijs voor deze stelling: een overgrote meerderheid zegt namelijk het spaar- of beleggingsgedrag niet te gaan aanpassen. Van de huishoudens die verwachten dat zij meer heffing zullen moeten afdragen, stelt slechts 5% dat ze meer risico zullen gaan nemen door meer te gaan beleggen. Een vrijwel even grote groep wil dan juist minder risico nemen.

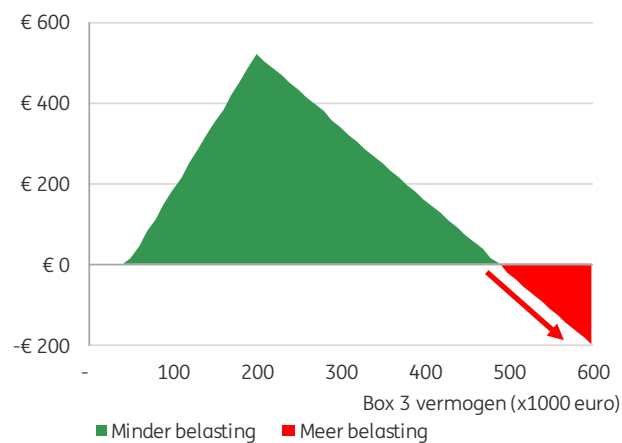
Alleen voor vermogens boven de 245 duizend euro per persoon pakt aanpassing vermogensbelasting nadelig uit

Verschuif te betalen vermogensrendementsheffing, 2017 -/- 2016, naar box 3 vermogen

Individuen

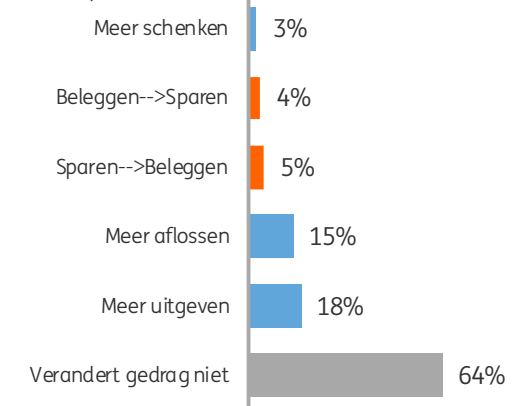
Fiscaal partners

Bron: ING Economisch Bureau

Weinig gedragsverandering: geen extra risico

Als gevolg van de aanpassing van de rendementsheffing zal ik... (% van respondenten die hoger tarief verwachten te betalen*)

Bron: ING Economisch Bureau, Kantar TNS

* Totaal telt niet op tot 100%, meerdere antwoorden mogelijk

** Zie bijvoorbeeld: <https://www.infinance.nl/geldzaken/fiscaal/veb-en-bvb-schrap-nieuwe-box-3-regeling/>

Meer weten?

Senne Janssen

ING Economisch Bureau
06 5787 5332
senne.janssen@ing.nl

Marten van Garderen

ING Economisch Bureau
06 302 01 203
marten.van.garderen@ing.nl

Verantwoording en disclaimer ING Financieel fit Barometer

De ING Financieel fit Barometer meet het oordeel van Nederlandse huishoudens over hoe fit zij zich in financieel opzicht voelen. Met financieel fit wordt bedoeld: 'Uw geldzaken op orde hebben en houden. Nu, en met het oog op de toekomst'. Hierin wordt gekeken naar de volgende thema's: Inkomsten en Uitgaven, Woonsituatie, Vermogen en Pensioen. Elk kwartaal wordt aandacht besteed aan één van deze thema's. De feitelijke barometerscore is gebaseerd op een aantal vragen uit marktonderzoek door Kantar TNS in opdracht van ING onder een representatieve groep Nederlandse huishoudens en geeft aan hoe zij vinden dat hun huishoudboekje sluit. De ING Financieel fit Barometer heeft als minimale waarde 0 en kan maximaal uitkomen op 200. De neutrale stand is 100. Het aantal optimisten en pessimisten over de eigen financiële situatie houdt elkaar bij die stand in evenwicht. In meting 33 (afgenomen in maart 2017 onder 1036 Nederlandse huishoudens) is de Financieel fit Barometerscore uitgekomen op 100. Met ingang van medio 2015 passen wij een seizoens-correctie toe op de barometerstand. Hiermee wordt deze stand gecorrigeerd voor eventuele seizoensinvloeden.

De in deze publicatie neergelegde opvattingen zijn gebaseerd op de door ING vergaarde informatie en door ING betrouwbaar geachte bronnen. Deze gegevens zijn op zorgvuldige wijze in onze analyses verwerkt. Noch de ING, noch medewerkers van de bank kunnen aansprakelijk worden gesteld voor de in deze publicatie eventueel aanwezige onjuistheden. Aan de verstrekte informatie kunnen geen rechten worden ontleend. ING aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de inhoud van de publicaties of voor informatie die op of via de sites wordt verstrekt. Auteursrecht en rechten ter bescherming van gegevensbestanden zijn van toepassing op deze publicatie. Niets in deze publicatie mag worden gereproduceerd, verspreid of gepubliceerd zonder de uitdrukkelijke vermelding van de ING als bron van deze informatie. De afnemer van deze informatie is verplicht aanwijzingen van de ING betreffende het gebruik van de informatie op te volgen. Nederlands recht is van toepassing.

De ING is met ruim 8,9 miljoen rekeninghouders een van de grootste en meest toonaangevende financiële dienstverleners van Nederland. ING is een wereldwijd opererende financiële instelling van Nederlandse origine die diensten aanbiedt via haar werkmaatschappijen ING Bank en NN Group NV. Het doel van ING Bank bestaat erin om mensen in staat te stellen een stap vóór te blijven, zowel in het leven als in het werk. De meer dan 53.000 werknemers van ING Bank bieden retail- en commerciële bankdiensten aan klanten in meer dan 40 landen.

Duurzaamheid maakt integraal deel uit van de bedrijfsstrategie van ING, hetgeen blijkt uit het feit dat ING is opgenomen in de Dow Jones Sustainability Index (Europe en World), de FTS4Good Index en de Euronext Vigeo Europe 120 Index.

ING is actief op: [Facebook](#), [Slideshare](#), [YouTube](#) en [Flickr](#).